

TIEDOTE

Monikanavarahoituksessa on kyse palvelujen järjestämisestä

Monikanavarahoituksen purkamista taustoittaneet virkamiesryhmät ovat keskittyneet Kelan kautta palveluihin kohdennettavan rahoituksen tarkasteluun. On olennaista huomata, että kyse ei ole aina vain siitä, miten rahaa kerätään ja minkä tahon kautta raha ohjataan palveluihin. Rahoittamisen ohella Kela myös järjestää vuositasolla noin 140 000 henkilölle kuntoutuspalveluja.

Virkamiesvalmistelu monikanavarahoituksesta antaa näkymän siihen, millainen tietopohja meillä on kuntoutuspalveluista sekä monikanavarahoituksesta ja mistä lähtökohdista mahdollista jatkovalmistelua tullaan toteuttamaan. Kelan järjestämästä ja rahoittamasta kuntoutuksesta tietoa on saatavilla monipuolisesti ja yksityiskohtaisesti. Kuntien ja kuntayhtymien kuntoutustoiminnasta tietojen saaminen on haasteellista.

- On valitettavaa, että sairaanhoitopiirit eivät pystyneet antamaan kuntoutuksen valmisteluryhmälle järjestämisvastuullaan olevista kuntoutuspalveluista laajuuteen, määriin ja kustannuksiin liittyviä tietoja. On toki tärkeää tarkastella eri vaihtoehtoja lainsäädännön ja siellä olevien, mm. asiakkaiden oikeuksiin ja oikeusturvaan liittyvien eroavaisuuksien kautta. La-keihin kirjatut hyvät tavoitteet eivät valitettavasti ollenkaan aina takaa tarpeenmukaisia palveluja. Siksi palvelujen järjestäjän kyvykkyydellä on iso merkitys, painottaa toimialayhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Raimo Kalliokoski.
- Lääkinnällisen kuntoutuksen osuutta valmistellut ryhmä on kuitenkin onnistunut kuvaamaan nykyjärjestelmää ja tarkastelussa olevien järjestäjätahojen ominaispiirteitä oikeansuuntaisesti, mikä antaa eväitä jatkokeskusteluille, täydentää Kalliokoski.

Huomionarvoista on, että Kelan ja kuntasektorin järjestämisvastuut eivät ole päällekkäisiä. Mahdollisessa monikanavarahoituksen purkamisen jatkovalmistelussa on pystyttävä todentamaan tulevien hyvinvointialueiden mahdollisuudet ottaa kuntoutusvastuulleen uusia mm. vaikeavammaisten asiakasryhmiä. Ratkaisut, jotka heikentäisivät kuntoutuspalvelujen yhdenvertaista toteutumista, saatavuutta ja laatua, eivät ole perusteltuja.

- Tulevilla hyvinvointialueilla on ainakin seuraavat 10–15 vuotta täysi työ pystyä järjestämään kunnilta ja kuntayhtymiltä niille siirtyvät lakisääteiset palveluvelvoitteet ja muut tehtävät. Kuntasektorin järjestämisvastuulla olevien kuntoutuspalvelujen (ml. lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut) toteutumisessa on siinä määrin puutteita ja haasteita, että kenenkään etua ei palvele kuntasektorin järjestämisvastuun lisääminen tai laajentaminen. Jos kuntoutuksen saatavuuteen tulee katkoksia tai muita haasteita, ovat sijaiskärsijöinä ensikädessä palvelua tarvitsevat asiakkaat, joiden toimintakyvyn turvaamiseksi kuntoutus on välttämätöntä, toteaa Kuntoutuksen toimialayhdistyksen asiantuntija Jarno Talvitie
- Huomio ja voimavarat tulee keskittää kuntajärjestelmän uudistamiseen ja tavoitteiden mukaisen toiminnan varmistamiseen, hän jatkaa.

Monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun virkamiesselvitys jättää monia asioita vielä aivan avoimeksi. Jatkossa on ehdottoman tärkeää panostaa riittävään ja monipuoliseen eri muutosvai-

toehtojen vaikutusten arviointi. Kyse on huomattavan rakenteellisen uudistuksen valmistelusta ja siksi parlamentaarisen valmistelun vaiheessa on oltava kattavat tiedot mahdollisten kannanottojen tueksi. Yhtä tärkeää on tuoda selvästi esille myös se, jos tietoa ei ole olemassa.

Lisätietoja:

hallituksen puheenjohtaja Raimo Kalliokoski, 050 553 9111
elinkeinopoliittinen asiantuntija Jarno Talvitie 050 5695 755

Vuonna 2011 perustetun Kuntoutuksen toimialayhdistyksen tavoitteena on toimialan toimintaedellytysten turvaaminen ja kuntoutuksen määrällinen ja laadullinen kehittäminen.